



# HIV vertikālās transmisijas riska samazināšanas pasākumi - izmaiņas 2017.gadā

INESE BĻODNIECE

21.03.2017.

# HIV vertikālā transmisija

- ▶ 1999-2015 gads Latvijā **66** vertikālās transmisijas gadījumi!

LATVIJA	2011	2012	2013	2014	2015	2016
HIV + dzemdības	52	48	69	65	62	
HIV vertikālās transmisijas gadījumi	2	7	10	4	3	6
	3,8%	14,6%	14,5%	6,2%	4,8%	

# HIV vertikālās transmisijas riska samazināšanas pasākumi

- ▶ HIV vertikālās transmisijas riska samazināšanas pasākumi jaundzimušajiem 2017
  - ▶ **No 01.04.2017. valsts nodrošina piena maisījumus zīdaiņiem, kas dzimuši HIV+ mātēm, līdz 1 gada vecumam** (MK noteikumi Nr1529)
  - ▶ **Ja māte HIV +, jaundzimušajam asinīs nosaka HIV RNS 48 st laikā pēc dzimšanas**(MK noteikumi Nr 611 izmaiņas 03.02.2017.)
  - ▶ No 01.2017. Latvijā pieejams **medikaments Viramune (Nevirapine)** suspensija augsta vertikālās transmisijas riska jaundzimušo terapijai

# Piena maisījumi zīdaiņiem

- ▶ **No 01.04.2017. valsts nodrošina piena maisījumus zīdaiņiem, kas dzimuši HIV+ mātēm, līdz 1 gada vecumam**
  - ▶ Valsts iepirkumā piena maisījumi **0-6 mēn, 6-12 mēn, hipoalerģiskie** un **priekšlaikus dzimušajiem** jaundzimušajiem
  - ▶ Dzemdību nodaļās izsniedz mātei maisījumu jaundzimušā **pirmajām 6. dzīves nedēļām** (12 iepakojumi)
    - ▶ Maisījumu piegāde RDzN un PSKUS no piegādātāja
    - ▶ Pārējiem stacionāriem pasūtīšana/piegāde caur LIC
  - ▶ Turpmāk maisījumu izsniedz LIC pediatra vizītes laikā
  - ▶ Maisījumu apriti un dokumentāciju nosaka MK Nr1529

# HIV RNS noteikšana jaundzimušajiem

- ▶ **HIV RNS pēc dzimšanas nosaka visiem HIV + māšu jaundzimušajiem**
  - ▶ Optimāli paraugi jāņem **pirms profilaktiskās terapijas** uzsākšanas
  - ▶ Asinis jānogādā LIC laboratorijā **5 stundu laikā** no paņemšanas brīža
  - ▶ Ja nav iespējams nogādāt 5 st laikā – atdala **plazmu**, kas jānogādā LIC laboratorijā **48 stundu laikā** no paņemšanas brīža
  - ▶ Ja nav iespējams 48 st laikā – drīkst ņemt pēc terapijas uzsākšanas, bet ne vēlāk kā **bērna 48 st vec**

# HIV RNS noteikšana jaundzimušajiem

- ▶ **Nedrīkst ņemt asinis no nabas vēnas!**
- ▶ Paraugi jāņem stobriņos ar **antikoagulantu EDTA**
  - ▶ Svarīgs precīzs asiņu tilpums stobriņā **2,7 ml (atzīme)**
- ▶ Izmeklēšanai nepieciešams **1,2-1,5 ml plazmas!**
  - ▶ optimāli ņemt **2 stobriņus** katrā **2,7 ml asiņu**
- ▶ Asins paraugus uzglabā/transportē  $+4^{\circ}$  līdz  $+25^{\circ}\text{C}$  , plazmas  $+2^{\circ}$  līdz  $+8^{\circ}\text{C}$  temperatūrā
- ▶ Nosūtījuma veidlapas pieejamas LIC mājas lapā
  - ▶ Nepieciešamais izmeklējums - **HIV-RNS kvant. (vīrusa slodze)**
  - ▶ Uz nosūtījuma atzīmēt **CITO!**

# HIV pēcekspozīcijas profilaktiskā terapija jaundzimušajiem

- ▶ **Visiem** jaundzimušajiem, kas dzimuši HIV inficētām mātēm, jāsaņem profilaktiskā terapija ar **Zidovudine (Retrovir)**
  - ▶ jāuzsāk pēc iespējas ātrāk, optimāli **4-6 stundu laikā pēc dzimšanas**
  - ▶ jāturpina **4 nedēļas**
- ▶ Konsultāciju RAKUS LIC pie pediatra-HIV speciālista **6 nedēļu vecumā**

# HIV pēcekspozīcijas profilaktiskā terapija jaundzimušajiem

## ▶ Augsta riska jaundzimušajiem

- ▶ ja māte **nav saņēmusi terapiju** grūtniecības laikā/dzemdībās  
vai
- ▶ mātei 34-36 gr ned HIV **vīrusa slodze >50 kop/ml**

profilaktiskā terapija **ar 2 medikamentiem**

**Zidovudine (Retrovir) + Viramune (Nevirapine)**



# HIV pēcekspozīcijas profilaktiskā terapija jaundzimušajiem

- ▶ **Nevirapine (suspensija 50 mg/5 ml) 3 devas**
  - ▶ 1. deva - pēc dzimšanas (ne vēlāk kā 48 st laikā)
  - ▶ 2. deva - 48 st pēc pirmās
  - ▶ 3. deva - 96 st pēc otrās
  - ▶ **REIZES DEVA P/O**
    - >2 kg - 12 mg/deva
    - 1,5-2 kg – 8 mg/ deva

# HIV pēcekspozīcijas profilaktiskā terapija jaundzimušajiem

- ▶ Pēc pieejamajiem pētījumiem Nevirapine profilaktiski 3 devas ir droša terapija jaundzimušajiem t.sk. priekšlaikus dzimušiem
  - ▶ Iespējamās blaknes nespecifiskas – vemšana, diareja, izsitumi, ↑ uzbudināmība
  - ▶ Ilgstoša terapija – iespējama hepatotoksicitāte
- ▶ Sākotnēji vēlams kombinēto terapiju Nevirapine 3.devas pabeigt stacionāra apstākļos
- ▶ Jaundzimušajiem, kuriem uzsāk kombinēto terapiju, nosaka ALAT, AsAT un bilirubīna limeni